

דברי תורה והסלידות

י"ל ע"י מכון אהל אברהם

להוצאת ספרי מודינו הרב הגאון ר' אברהם בן ציון ביער שליט"א
רב דשכונת ריב"ל ב"ש

פרשת ויגש
ז' טבת
תשפ"ג
גליון שי"ג
שנה ט'

לעי"נ הגה"צ מוהר"ר מאיר רפאל ב"ר ניסן זצ"ל

קול השיעורים
ממורינו הרב שליט"א
073-371-8218

חבוקה ודבוקה בך

תכלית ביאתנו בעוה"ז

המטרה שלמענו באנו לעולם הזה, הוא לעבוד על החומריות שלנו, ולהפוך אותו לרוחני, וכמו שמבאר הדברי שמואל מסלונים זי"ע על הפסוק בפרשתנו שאמר יוסף לאחיו, ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלקים (בראשית מה ח), שכל יהודי צריך לומר לעצמו בכל עת, לכל העולם הזה, לא אתם שלחתם אותי הנה, דהיינו שלא ירדנו לעולם בשביל כל השטותים וההבלים, בשביל קנאה תאוה וכבוד ולא בשביל שום עניני גשמיות וגם לא בשביל צרכי פרנסה, כי "האלקים", כל התכלית שירדנו לעולם הוא כדי לעבוד את "ה'", ולהתדבק בבורא כל עולמים, ולעשות נחת רוח לבורא ית' שמו באמת, ורק למטרה זו ירדה הנשמה לעולם הזה, להפוך החומר לצורה ולפרסם אלקותו ית' שמו בעולם.

בורח מן הכבוד

ובאמת מי שעובד את ה' לא צריך כבוד, ואדרבא מפריע לו, וכמו שמספרים שבאחד מהנסיעות של האפטער רב זי"ע, היה ציבור גדול שליוו אותו בכל מקום שהלך, והיה לו כבוד גדול, והאפטער רב ראה זאת, והיה לו ממש חלישות הדעת, ובנו ר' יצחק מאיר רצה להרגיע אותו, אמר לו שכל האנשים באו רק לכבודו, שאל אותו אביו ומפני מה זכית לכבוד כזה, השיב לו ר' יצחק מאיר, הכבוד שנותנים לי הוא כי אני בנך... [ובזה פירש אח"כ, האפטער רב, את הפסוק והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים (בפרשתנו בראשית מה יג) היינו והגדתם, שתגידו, "לאבי כל כבודי", שכל הכבוד שלי הכל לאבי, שהכל מכח אבי].

וכ"כ מספרים שהרבי ר' מנדלי ויטפסקער זי"ע, בשעה שהיה צריך לעלות לארץ ישראל (בשנת תקל"ז) ונסע בים, אירע רוח סערה בים בבחינת יעלו שמים ירדו תהומות, והה"ק ר' מנדלי ויטפסקער זי"ע נעמד והתפלל, וכך אמר, "רבונו של עולם אתה יודע מעצמך כל מעשי בני אדם וכל מחשבותם, ואתה יודע כמה יסורים קשים עברתי כשכיבדו אותי כשהייתי אצל ר' פנחס מקאריץ להיפרד שהכריזו אז תנו כבוד למלך ישראל, איזה יסורים היה לי, וסבלתי כל זה מפני כבוד ארץ ישראל שאוכל לנסוע, והייתי אצל התולדות זי"ע שהיה קפדן, וכששמע שאני מגיע התפלל שלא תגיע תקלה על ידו לפגוע בכבודו של מלך ישראל, וכשהייתי אצל המאור עינים הוא הטריח את עצמו לסובב את השטיל לכבודי, היסורים האלו היו עד שמי מרום, והכל הייתי מוכן לסבול ולקבל בשביל כבוד ארץ ישראל, ועתה כשאני כל כך קרוב לשם

לא אזכה להגיע לשם, ומיד נח הים מזעפו, רואים אנו שכשיהודי עובד על עצמו בעולם הזה ויודע שהכל שטותים הוא מגיע למדריגות שהחומר נהיה א שטיק רחני.

הכתר והכבוד לחי עולמים

ועל הרה"ק ר' ישכר דוב מבעלז זי"ע מסופר שבשנים מאוחרות יותר כשהגיע לעיר אחת, והיה בפרשת ויגש, וכיבדו אותו שם בכבוד גדול, וסיפור הסיפור הנ"ל (של האפטער רב זי"ע), ואחר כך נעמד והכריז בהתלהבות, ואנו אומרים שיוסף הצדיק אמר, והגדתם לאבי את כבודי במצרים, היינו הכבוד שלי הוא לאבי שבשמים, וסיים "איני מקנא רגע אחד שהאדם חושב בשביל עצמו ולא על הבורא כל עולמים".

האדרת והאמונה לחי עולמים

וכשמגיע למדריגה זו שחושב רק על הקב"ה, הרי יש לו אמונה שהכל הכל ממנו יתברך, ואין לו שום "עצמיות", ועל זה מספרים שהסבא קדישא מסלונים זי"ע שהלך לבקר פעם חולה את הרה"צ ר' יוסף וושיצער, שהוא עוד הסתופף בצל הרה"ק הלכוויטשער זי"ע, וביקש ממנו שיזכיר איזה ווארט מהלכוויטשער, אמר ר' יוסף שבפרשת ויגש אומר הפסוק, אני יוסף אחיכם אשר מכתם אותי מצרימה (בראשית מה ד), והאור החיים הקדוש מבאר הכונה, שאפילו בשעת המכירה לא כהתה עין האחוה ממנו, וזה מה שיוסף אמר, אני יוסף "אחיכם אשר מכתם" אותי מצרימה, שהייתי בבחינה של אחיכם, בלי שום שינוי, גם בשעת המכירה, וזה היה מדריגת יוסף הצדיק. ואמר הלעכוויטשער, שאם האור החיים הקדוש אמר זאת לבאר את דברי יוסף הצדיק, אם כן ודאי גם הוא היה במדריגה זו, וכשסיפר הבית אברהם את הסיפור הזאת, אמר על הלכוויטשער, שכשתפסוהו לבית האסורים בשביל מלשינות הלך לשם באותה שמחה כמו אדם שמוליך בתו לחופתה, ואמנם שם זה היה בין אדם למקום, ופשיטא שבין אדם לחבירו זה יותר קשה, אבל כיון שהוא העיד על האור החיים הקדוש דברים אלו, אם כן ודאי שגם הוא היה במדריגת אלו.

אמונה מביאה לשמחה

נמצא שכשמגיע למדריגה הזו, הוא בשמחה רבה כל הזמן, וכמו שהעיד, "שהלך לשם באותה שמחה כמו אדם שמוליך בתו לחופה", וזהו שמחה אמיתית ונקיה, וכ"כ מספרים על הבית אהרן מקארלין זי"ע שאחר חתונתו אכל קעסט י"ז שנה אצל חותנו הקדוש הרה"ק ר' מרדכי מקרמעניץ זצ"ל, וקיבל מכתב מאביו ר' אשר מסטאלין זי"ע שיסע

של האב, ושואל **השפת אמת** הרי בפשוטו כי איך אעלה כי היה לו ערבות, שאם לא וחטאתי כל הימים, ומה נוגע כאן רע אשר ימצא את אבי, ומבאר השפת אמת, דבאמת הצער שהיה ליהודה מצער אביו היה הרבה יותר חזק מפחדו שיהיה מגודה בשני עולמות, וזה מה שהראה לאדון כדי לעורר רחמנות בלב האדון, ובאמת אומר השפת אמת מדה זו שיהודה עשה שסילק כל הנגיעות ממנו, לכן תכף לזה, ולא יכול יוסף להתאפק, הוא הגיע למדריגות כאלה ששכח את צערו מפני צער אביו, וזה צריך לשמש לנו רק כמשל, שכלל ישראל צריכים לכאוב את צערו של הקב"ה, שיהיה האדם חדור בצער השכינה, שאם החומר מוזכר כבר אין מרגישים את הצער העצמי.

לסיכום היוצא מדברינו, אם מזככים את החומר, רואים בכל דבר את ה', אין הדברים כגון קנאה ותאוה וכדו', חיים באמונה, ובשמחה, ומרגישים בצער השני עוד יותר מהצער של עצמו, ובמדה טובה מרובה, זוכים להרגיש שמחת החבר יותר משמחת עצמו.

יעזור ה', שיתקיים בנו "האמנתי כי אדבר" שאם מדברים ומספרים ויודעים שהיו כאלה דברים, שזה יפעל משהו על נשמתנו, וכותם יגן עלינו ועל כל ישראל. אמן.

להרה"ק האפטער רב זי"ע שיפגוש אותו במקום מושבו במעזבו, והיה זה בפרשת ויגש וכאשר נכנס הבית אהרן לאוהב ישראל לברכת שלום אמר האפטער רב בזה הלשון, אתם רואים הבן של ר' אשר מסטאלין הגיע לכאן, הוא הביא לנו בית מלא שמחה, והאפטער רב נתרגש מזה וצעק מנהמת לבו "עוז וחדוה במקומו", הוא ראה את השמחה של הבית אהרן, זה לא היה סתם שמחה.

והבית אהרן היה חוזר על התורה של האפטער רב בשבת זו פרשת ויגש על הפסוק ויאמר בי אדוני, שיהודה אמר ליוסף, יש בי צירוף הוי"ה ב"ה, באותיות יהודה משותף בשמו עם השם הקדוש יהו"ה, ואם יש את ההוי"ה רחמים בקרבו אז יש רחמים ושמחה, ויש לומר שזה ראה האפטער רב על הבית אהרן שהביא אליו בית מלא שמחה, עוז וחדוה במקומו השם הוי"ה זהו שמחה אמיתית.

צער אבינו שבשמים

ומ"מ כשנוגע לצער אחרים, הרי מצטער בצרתם, ואף גם זאת רואים אצל יהודה, שעם כל זה שהאמין בה', והרגיש שהקב"ה בתוכו, ברחמים ושמחה, אעפ"כ כשהיה נוגע צער אביו, שאג "איך אעלה אל אבי פן אראה ברעה אשר ימצא את אבי" (מה לד), איך אני יכול לראות בצער

פניני הפרשה

אבל בודאי הקב"ה ראוי להשפיע למען יתרומם כבודו ולמען תענוגו בהשפעה, וזה ויגש אליו יהודה, כי יוסף צדיק יסוד עולם רומז לחי העולמים, ויהודה רומז להממליך אותו בהודאה, ויגש אליו ויאמר בי אדני, פירוש כי עיקר כל מחשבתי למען כבודך שתמלוך לבדך ויהיה שמך אדני, לכן ידבר נא עבדך דבר באזני אדני ואל יחר אפך בעבדך, כי אז אין שטן ואין פגע רע כנ"ל, ודפח"ח.

בדרך פשוט יש לפרש ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני, וביאר מדרש הנ"ל (בר"ר צג, ו) למלחמה, ודורון שהוא פיוס, ונתפלה.

והענין, דמבואר במשנה דאבות (פ"א מ"ב), על ג' דברים העולם עומד, על התורה, ועל העבודה, ועל גמילות חסדים, אמנם בכל אחד מאלו ג' יש בחי' פנימית וחיצונית.

והוא כי התורה נקרא מלחמה, כמ"ש (במדבר כא, יד) את והב בסופה, ודרשו חז"ל וכו' (קדושין ל ב), ואם עוסק במלחמתה של תורה, לעשות עטרה להתגדל בו, או קרדום לחתוך בו, הוא בחינת חיצוני, מה שאין כן בחי' פנימי, לו חכמו ישכילו זאת (דברים לב, כט), כמ"ש בס' הקנה, אפילו לומד כל התורה אינו נקרא חכם, רק למדן, וחכם נקרא, מי שמכוין בלמוד תורתו להמשיך מן חכמה, להשכיל זאת וכו',

ויגש אליו יהודה, במד"ר (ב"ר צג) כתיב תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבר על אופניו (משלי כה יא), מה אופן זה מראה פנים מכל צד, כך היו דבריו של יהודה נראין לכל צד בשעה שדיבר עם יוסף עכ"ל, רומז כי דברי יהודה עם יוסף יש בהם כמה רמזים הן לשלום הן למחלוקת ויש בהם סודות נפלאים.

ושמעתי מפה קדוש אדמו"ר הגאון מוהד"ב זצ"ל כי הכתוב הורה לנו דרך תפלה, שצריך הצדיק להתפלל עבור בני ישראל ולהמשיך רפואה לחולים ופקודה לעקרות ולכל איש די מחסורו אשר יחסר לו, אכן כאשר הצדיק מתפלל על איש פרטי לפעמים ח"ו יש קטרוג על אותו פלוני עבור איזה חטא ומעכב תפילת הצדיק מלעשות רושם ומלפעול פעולתו, לכן יש תקנה לזה להתפלל הכל במחשבתו הרצויה למען כבוד ה', כי איתא בגמרא (סנהדרין מו,) על דמן של רשעים שנשפך, שכינה מה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי, קל וחומר לדמן של צדיקים חלילה, אם כן יש להתפלל בכוונה זאת דהיינו כי כל ההשפעות שאני רוצה להביא לעולם הוא עבור כבודך יתברך שתתנשא ותתעלה ויהיה לך תענוג מההשפעה כי יותר ממה שהעגל רוצה לינק וכו', והנה בתפלה על דרך זה נסתם פי המקטריגים, כי אפילו שזה האיש אינו ראוי במעשיו לקבל שפע רחמנות,

וכן בעבודה זו תפלה, יש עוסק בתפלה להנאת עצמו, להתפלל שיהי' לו פרנסה ועושר וכבוד וכיוצא, זו בחי' חיצוני', מה שאין כן העוסק בתפלה לעשות יחוד קודשא בריך הוא ושכינתו וכנ"ל, זהו פנימי.

וכן העוסק בגמילות חסדים, יש אנשי השם, וכמ"ש בזהר (בראשית כה ב) על פסוק (עי' בראשית יא, ד) נבנה לנו מגדל ונעשה לנו שם וכו', שעוסק בצדקה להתפרסם שיהי' מאנשי השם, זה בחי' חיצונית, ויש בחי' פנימי, איזה חסיד המתחסד עם קונו, וכמ"ש (תהלים פו, ב) כי חסיד אני, ר"ל להתחסד א"ני היא השכינה, וכמ"ש בתיקונים (ת' ל' עג ב), כל הבשר חציר, כל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין וכו', יעו"ש, וכן באכילה ושתיה, יש בחי' פנימי להעלות נצוצי השכינה, ושינה, סוד דורמיטא, ומשא ומתן בסוד ל"ט מלאכות, וכיוצא בזה, וז"ש בכל דרכיך דע"הו (משלי ג, ו), וגמילות חסדים נקרא פיוס, לגמול חסד לפייס השכינה.

ובזה יובן, יגש אליו יהודא, כי השכינה הנק' יהודא, יגש אל הצדיק הנק' יוסף, לפייסו, שיהי' כל מעשיו הטובים תורה ועבודה וגמילות חסדים, שהם ג' סוגים הנק' מלחמה ופיוס ותפלה, שיעשה זאת לא לתועלת עצמו, רק לייחד קבה"ו, שיהי' ב"י אדוני" שהוא יחוד הנ"ל, בסוד (חבקוק ב כ) וה' בהיכל קדשו, וכשיתבודד בביתו יכוין וכו', וכיוצא בזה ישמע חכם ויוסיף לקח, וכמ"ש איש האלקי מוהר"ם קורדוורי בספר תומר דבורה (פ"ה) שישתדל האדם בצרכי הדיוט ויכוין ברמיזותיו למעלה וכו', [מובא בשל"ה דף קע"ט ע"א יעו"ש, וכאשר

בארתי במקום אחר משנה הנ"ל, מתייחד אדם עם אמו הכוונה למעלה, במעשים למטה הנק' בתו, והבן. תולדות יעקב יוסף ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גושנה, רומז דהנה כנסת ישראל כשהיא צריכה לדבק באלקים חיים ולהשיג דרכיו היא שולחת את הצדיק, הנקרא בשם יהודה על שם שמלא פיו ברכות והודאות כמו שכתוב (בראשית כט, לה) הפעם אודה את ה' ותקרא את שמו יהודה, אל יוסף, הוא צדיקו של עולם נקרא בשם יוסף, להתחנן לפניו ולבקש שיורה ה' דרכו הישרה לעמו ישראל, וזה להורות לפניו גושנה, מלשון גישה איך לגשת לכבודו יתברך.

ויגש כו' כי כמוך כפרעה (מד, יח), יש לומר מאחר דסתם הכתוב ולא נאמר אל מי גש רק אליו סתמא, נוכל לומר דקאי על הקדוש ברוך הוא, שהצדיק נקרא יהודה, והוא מגיש אליו יתברך שמו בתפילה להתפלל על עצמו, ויאמר בי אדוני כו' ואל יחר אפך בעבדך, רק תמיד תגדול חסדך עמי ואל תדקדק אחר מעשי, כי כמוך כפרעה, פירושו למה תדקדק עמי מאחר שבלתי אפשרי לכוון את מחשבותי לדבר אחד ולפעמים תחזק מחשבותי לעלות במחשבותי למעלות גדולות העליונים במדרגת צדיקים שהם כמוך שהצדיק גוזר והקב"ה מקיים, ולפעמים תחלש מחשבותי ולהבל דמה מעשה תעתועים כפרעה שהוא אותיות עור"ף שהיא רמז לקליפה, וכי על זה תפקח עיניך לדקדק אחר מעשיו לכן עשה עמי צדקה וחסד, וקל להבין*.

נועם אלימלך

סיפור

תמימה והייתה מוכנה לעשות הכול לרפואת בתה, ניגשה לבעלה והפצירה בו כי יאות ליסע עם הקטנה אל הצדיק ואולי שם ימצאו מזור לרפואתה, אך לעומתה בעלה אשר לא הכיר בתורת החסידות וחוץ מלישב על דפי הגמרא לא ידע מאום, סרב להצעה בשל סיבת ביטול תורה, מה גם כשהתוועץ בידידו הוא הצדיק את חששו, ובטלו מן הנסיעה.

חלפה לה עוד כמה חציית השנה דבר לא השתנה שוב נגשה הרעיה אל בעלה בבקשת תחנונים כי יאות לשמוע לעצתה וליסע אל הצדיק אם רבים נישעו בזכותו הרי ידו לא תקצר מלהושיע גם את ביתנו, אמרה, האב שרחמיו גברו עליו ולא יכול היה לראות את אשתו בצערה ואת ביתו בחוליה, התגבר על כל החששות נטל את ביתו הקטנה בזרועותיו עטפה בקפידה עלה על העגלה ונסע הישר לליזענסק, כשהגיע לא היה הצדיק בחדרו האב שרצה להשתחרר קמעא מהמסע הקל שבידיו הניחה על המיטה הסמוכה הייתה זו מיטתו של הצדיק שהכל ידעו כי מקפיד הוא מאוד לבל ישב זר על מיטתו.

תינוקת קטנה נולדה להוריה ר' שמואל רבה של עירה בפולין ולרעייתו אך תינוקת קטנה זו הסבה להם דאגה מרובה לצד חששות נוראים לגבי עתידה, שכן אופן התפתחותה וגדילתה לא היו כשאר תינוקות קטנה משאר בני גילה חלשה וחולנית הייתה.

ואכן למרבה הצער בהיותה בת שנתיים ימים פסקה הקטנה מלהתפתח ולצמוח ונותרה קטנה ומשותקת טובי הרופאים והרפואות לא הועילו עצות רבות לצד ניסיונות מרובות לפעול לרפואתה של הפעוטה אך שום דבר לא הועיל כך תכפו השנים על בני הזוג מתוך צער אך שוני לא ניכר בה בין כך ובין כך מלאו לה לקטנה י"ב שנים כשעשר שנים מתוכם חיה כמשותקת מראה היה כשל תינוקת בת שנתיים דוממת ומרב בושה הצניעות הוריה מאין רואים וכמעט שהיא נשכחה.

שמעו של הרה"ק ר' אלימלך מליזענסק באותה תקופה החל הולך לפניו כך שהגיע גם לאוזני בני הזוג ר' שמואל ורעייתו, אשתו שהייתה בעלת אמונה

כספו בסך רובל לר' שמואל, אכן בכיסו היו בדיוק סך הרובל כפי שהורה הצדיק, האורח שהיה מופתע מן הציווי ומן הסיפור הוציא את ארנקו העלוב ללא אומר ודברים והושיט את הסכום לר' שמואל, למראהו העלוב של האורח לא רצה ר' שמואל לקבל את הכסף אך בגלל ציווי הצדיק לא ויתר ונטל את הכסף, אחר שהודה למיטיבו שאל יסלח לי מר אם אשאלהו אך מניין לך סכום כסף עצום אשר עימו מסתובב הינך.

ענה האורח ונימת צער בפיו, חוכר יהודי פשוט אני אשר לא היה בידי לשלם לפריץ בשל כך נטלני יחד עם בני ביתי והשליכני לבור פניתי לפריץ בבקשת תחנונים כי מה יואיל לו מותנו מבלי שישבו כספו כדאי שאצא לאסוף את כסף הפדיון וכשאשוב אתכם לו, למזלי הסכים הפריץ לעסקה ושחררני בערבות בני ביתי שנותרו, ואני קרוב לשנה נודד לאסוף את הסך הנדרש לכיסוי החוב בסך הרובל, למשמע ספורו הצטמרר ר' שמואל ולא ידע את נפשו, אך האורח הרגיעו ואמר אם הצדיק דאג עד כאן, אסע אליו ובדאי ידאג למעני גם הלאה, נפרדו השניים מפני האורח ליזענסקה כשהגיע החוכר אל הרבי ושטח מבוקשו, ברכו הרבי חזור אל ביתך לשלום וזכות המצוה תגן בעדך לא יאונה לך כל רע וכספך יושב אליך, את פני הפריץ אל תירא כלל כך נפרדו לשלום כשברכת הצדיק מלווהו.

באותו יום היה יום חגם, והפריץ נסע אל בית יראתם, בדרך נכנס אל בית המרחץ, ובילה שם מזמנו, תוך כדי שהותו בבית המרחץ יצא אי-מי הדומה לו לפריץ כשתי טיפות מים, לבש את בגדיו ויצא אל הכרכרה שם נתן פקודה להמשיך בנסיעה.

לאחר דקות ספורות יצא הפריץ האמיתי וחיפש את בגדיו, אך הם נעלמו, משלא מצאם יצא לחפש בחוץ, אך למרבה הפתעתו גם הכרכרה נעלמה, מיד החל זועק ובוכה על הגניבה שנעשתה, אט אט החלו מתאספים אנשים סביבו ושומעים את סיפורו, מיד קראו לעברו: "כסיל שכמותך, הן כמו עינינו ראינו את הפריץ יוצא מכאן ונוסע בכרכרה, ומה עלה בדעתך כי אתה הוא הפריץ, שמה נטרפה עליך דעתך?" וזרקו אותו מיד מבית המרחץ, רק יהודים רחמנים שראו אותו הושיטו לו בגדים חמים ואוכל להשיב נפשו.

כך תהה ובהה בצערו ללא מנוח כף רגלו ימים מספר, לאוזונו הגיעו שמועות כי על כסאו יושב זר ומנהיג את ארמונו, והוא, הפריץ האמיתי לבוש הסחבות, לא יכל לשאת את משא ההשפלה ולא מצא מנוח לנפשו, בין טלטוליו הגיעו אליו שמועות מפיהם של יהודים רחמנים על צדיק המתגורר בליז'ענסק המחולל ניסים ונפלאות, מיד שם הפריץ פעמיו אל עבר ביתו של הצדיק.

כשהגיע, גולל לפני הצדיק את סיפורו, אך לא היה נראה כי חידש דבר מה לצדיק, ור' אלימלך אמר: "אכן, ידי בדבר, לא הייתה לי כל ברירה אלא להורידך מכיסאך ולהטעימך טעמים של נדודים וטלטולי דרכים, ולהשיב תחתך שד, כדי שתטעם טעם צערו של החוכר היהודי ובני ביתו".

כששמע זאת הפריץ נפל לרגלי הצדיק והתחנן: "רבי, מקבל אני עלי כי מהיום ואילך אתנהג יפה אל היהודים, ואשחרר את משפחת היהודי ואף אוותר להם על חובם עד הפרוטה האחרונה".

קיבל הצדיק את תשובתו ואמר: "חזור אל ביתך ואל כיסאך, כי כבר פרח לו אותו שד", הפריץ חזר אל ביתו והפך להיות אחד מחסידי אומות העולם.

כעבור זמן קצר שב הצדיק לחדרו וגילה כי פעוטה קטנה מונחת על מיטתו מיד קרא לעברה לעני כל הנוכחים מי הרשה לך לנוח על מיטתי רדי מיד מהמיטה עזת פנים שכמותך, לשונו של האב נעתקה לחיכו דמו אול מעל פניו והוא החוויר כסיד, אכן לא ידע כי אין הצדיק מרשה לישב על מיטתו מה עוד כי לא אשמה בכך הקטנה לפתע נדהם למראה עיניו, סחרחורת אחזה בו ולא האמין למראה עיניו, הוא ראה הוא את בתו הקטנה מציינת לדברי הצדיק, יורדת מן המיטה ומהלכת כאחד האדם לעברו אל אביה.

הצדיק פנה אל האב המופתע מה הביאך כאן האב שכח הדיבור נעתק מפיו, החל בוכה ומבכה על צער של שנים רבות אט אט שבה אליו רוחו והוא סיפר בפני הצדיק את תלאותיה של הקטנה מיום היוולדה מיד הניח הצדיק את ידו השמאלית שהייתה בלי רגש, מעל ראשה ושפתיו רחשו תפילה לעיני האב והנוכחים החלה הקטנה גובהת אט אט ומדביקה את קצב גדילתה בת עשור השנים ויותר, עד אשר זעק האב רבי די מספיק שמא יהא גובהה יתר על המידה, אז הוריד הצדיק ידו, והיא הפסיקה לצמוח, לעיני האב המרוגש התרחשו שני ניסים פלאיים אשר לא היה יכול להכילם.

אך תחת התרגשותו המשיך הצדיק בטבעיות כאילו לא ארע דבר, ושאלו עוד מעט תכנס הנערה תחת החופה האם נדוניה היכנתם עבורה, ענה האב בביישנות מי חשב על כך, הן כל מחשבתינו היתה אך ברפואתה וכסף בעבורה לא חסכנו, מיד כתב הצדיק מכתב סגרו כמעטפה ונתנה לאב המופתע בעוד שנה גיע לעירכם אורח, מסור לו אותה בשמי, והוא ייתן לך הוצאות הנדוניה הדרושות בסך רובל, ברכו הרב לשלום ורבי שמואל לא ידע את נפשו כיצד להודות לרבי ונפרד לשלום.

כשחזר ר' שמואל לעירתו עם בתו בת השתיים עשרה וחצי הייתה העירה כולה כמרקחה, זה יצא עם תינוקת דוממה כבת שנתיים, וחזר עם נערה כעבור שבועיים, האם שזיהתה את ביתה בעניה האמהיות לשמחתה והתרגשותה לא הייתה קץ וגבול ושמו של הצדיק הלך וגדל.

כעבור כמעט שנה נכנסה הנערה בברית האירוסין אך יחד עם השמחה היה החשש איך ימצאו את דמי הנדוניה שהתחייבו, מיד נזכר האב כמעטפה שקיבל מהרבי, והוא יצא לחפש אחרי האורח למרבה הפלא כל האכסניות היו ריקות מאורחים אך לאחר מאמצים מרובים מצא בסוף העירה פונדק אשר אליו הגיע אורח באותה העת הוא לא היה בחדרו לכן השאיר האב הודעה אצל בעל הפונדק כי לפני שיעזוב את העירה ייגש האורח אל המרא דאתרא ר' שמואל.

כעבור שבוע ניצב בפתח ביתו של ר' שמואל האורח, מראהו היה דל ועלוב לבושו בלוי ורועוע ולא היה בו זיק של עשירות, אך ר' שמואל חזקה עליו מצות הצדיק, והוא מיהר לקיים את הציווי, לאחר שקבל את האורח בסבר פנים יפות ניגש הישר אל העינינים, ר' שמואל החל מגולל לפני האורח את סיפורה של ביתו מיום היוולדה, ועל כך שנכנסה בברית האירוסין מבלי שיהא עליהם לשלם את הנדוניה, ומה לי בזה שאל האורח המופתע, מיד הוציא ר' שמואל מעטפה והושיטה לאורח את המעטפה הזאת קיבלתי מר' אלימלך מליזענסק לפני כשנה, והוא ציוני לתיתי לך.

האורח פתח את המכתב ולמרבה הפלא בראש העמוד היה תאריך של אותו יום בדיוק, המכתב היה מופנה לאותו אורח והבקשה הייתה לתת את כל